

банківської системи, керуванню та обмеженню системних ризиків, мають превентивний характер по відношенню до криз.

Створена в США у 2008 році робоча група з питань розробки реформ фінансового регулювання “Squam Lake Working Group on Financial Regulation”, до складу якої входили провідні науковці з питань функціонування фінансової та банківської систем (А. Бернارد, Д. Дайємонд, Дж. Кемпбел, Дж. Кохрейн, Ф. Мішкін, М. Слоутер, Р. Шиллер та інші), у підсумковому документі відзначила, що “центральний банк держави повинен бути системним фінансовим регулятором і його необхідно наділити мандатом для підтримання стабільності фінансової системи”. Підсумки та доводи зазначеної групи стали підставою для розширення повноважень ФРС (США). Дані висновки та пропозиції групи вчених є актуальними і для банківської системи та державних органів України. При цьому, макропруденційний нагляд та нагляд за банківськими установами не повинні існувати окремо. Вони повинні утворювати єдину систему в межах макропруденційного регулювання та нагляду, зважаючи на їх особливості та значну кількість позитивних якостей: те що можна побачити при здійсненні макропруденційного нагляду не завжди можна побачити при здійсненні мікропруденційного нагляду, а нагляд, що зосереджений на проблемах окремого банку, може пропустити розвиток більш широких проблем в системі. Як зазначає А. Вебер вважає, що головними напрямками подальшого розвитку всієї фінансової системи стосовно фінансового регулювання та нагляду повинні бути: поліпшення регулювання та нагляду на мікроекономічному рівні; вдосконалення контролю системного ризику на макроекономічному рівні; забезпечення гарантій ефективної взаємодії між мікроекономічним і макроекономічним рівнями пруденційного нагляду та зустрічними зв'язками з аналізом ризиків для стабільності цін; забезпечення тісної співпраці між національними органами нагляду з врахуванням посилення транскордонного характеру кризи.

Є. А. Ящук,

*ДВНЗ “Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана”*

КОРПОРАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК І КОНТРОЛІНГ У СИСТЕМІ БАНКІВСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

На сучасному етапі розвитку банківської системи вітчизняні банки прагнуть досягти фінансової стійкості, використовуючи при цьому нові управлінські технології, ефективність яких апробована зарубіжною практикою. Насамперед це стосується пошуку форм і методів

управління, які забезпечують здатність миттєво реагувати на зміни кон'юнктури ринку. Важливим фактором прийняття рішень у сфері інвестицій є належне корпоративне регулювання та управління банком. Досягається це в процесі запровадження корпоративного управління, управлінського обліку та контролінгу у системі банківського менеджменту.

Поки що єдиного підходу до визначення “корпоративного управління” ще не опрацьовано. За визначенням Світового банку корпоративне управління є системою виборних та призначених органів, які здійснюють управління діяльністю відкритих акціонерних товариств, яка відображає баланс інтересів власників і спрямована на забезпечення максимального прибутку від усіх видів діяльності акціонерного товариства в межах діючого законодавства. У Принципах корпоративного управління України це поняття трактується як система взаємодії між: інвесторами – власниками (акціонерами) товариства, менеджерами, зацікавленими особами.

Основні завдання корпоративного управління полягають у забезпеченні ефективної роботи банку в інтересах акціонерів, які надали свої фінансові ресурси; в управлінні відносинами акціонерів та менеджерів та управлінні відносинами банку із зацікавленими особами. Для поєднання інтересів усіх зацікавлених суб'єктів необхідно: забезпечити ефективне співробітництво між керівництвом банку та органами банківського нагляду, підвищити ефективність діяльності та знизити ризики, залучати до співпраці стратегічних партнерів, формувати кваліфікований склад персоналу.

На забезпечення менеджерів інформацією, необхідною для прийняття управлінських рішень, спрямовані процедури управлінського обліку та контролінгу.

Управлінський облік узагальнюється синтезом планування, обліку, аналізу та контролю, які водночас відносяться до важливих функцій управління банківською установою і узагальнюються системою контролінгу.

Організація ефективного механізму управлінського обліку базується на двох основних принципах: принципі оперативності даних, необхідних для прийняття управлінського рішення, та принципі конкретизованої відповідальності управлінців за його наслідки. Зазначимо, що в процесі управлінського обліку формується структура оптимальних витрат банку на рівні окремих бюджетних одиниць, хоча багато банків нині працює за схемою мінімальних витрат, далеких від оптимального рівня. Саме на оптимізацію цього процесу і спрямовано систему контролінгу, що передбачає розвиток банківського бізнесу, організацію нових послуг через процедури аналізу їхньої ефективності.

Контролінг виконує такі найважливіші завдання: пошук ефективних способів стабілізації фінансового стану банку; обґрунтування можливих напрямів розвитку банківського бізнесу; опрацювання оптимальних організаційно-технологічних структур. Це у комплексі орієнтує керівництво банком на прийняття певного рішення і вжиття необхідних заходів для його реалізації.

Отже корпоративне регулювання на ринку банківських послуг створює умови для ефективного управління в банках. В свою чергу, прогнозувати планову дохідність операцій можна тільки на підставі отриманих висновків про досягнуті показники з орієнтацією на перспективні напрями діяльності, що можливо на підставі даних управлінського обліку та контролінгу, які узагальнюють велику кількість інформації: планової, облікової, аналітичної та контрольної.